

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ¹**

**ФАКУЛЬТЕТ германської філології і
перекладу**

**Кафедра германської
філології**

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

**«Німецькомовний медійний дискурс: лексичні одиниці
та граматична будова»**

Спеціальність²:

035 Філологія

**Спеціалізація: 035.041 Германські мови і
літератури (переклад включно), перша –
англійська**

**Освітня програма: Перекладознавство:
професійно-орієнтований переклад (англійська
мова і друга іноземна мова)**

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський рівень)
Кафедра	германської філології
Факультет	германської філології і перекладу
Викладач	Дубровська Ірина Борисівна, кандидат філологічних наук, доцент
Статус дисципліни³	вибіркова
Курс, семестр⁴	III, 5 семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЕКТС; 90 годин
Мова викладання	німецька, українська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Дисципліна «Німецькомовний медійний дискурс: лексичні одиниці та граматична будова» належить до вибірових дисциплін професійної підготовки бакалавра. Вона спрямована на формування знань, умінь, навичок і компетентностей про медійний дискурс як новітньої наукової дисципліни та дослідження лексико-граматичних особливостей масмедійного дискурсу в сучасній німецькій мові. Курс розрахований на поглиблення знань німецької мови рівня А2-В1, забезпечує студентів основним глосарієм термінів, пов'язаних із теорією масмедійного дискурсу, а також знайомить з основними науковими напрямками досліджень масмедійного дискурсу у вітчизняній та зарубіжній лінгвістиці. Курс включає три змістові модулі. У першому змістовому модулі поглиблюються наукові уявлення про завдання, об'єкт, предмет дослідження; визначаються дефініції

¹ Поряд з логотипом КНЛУ рекомендується вставляти логотип факультету.

² Спеціальність / спеціалізація / ОП зазначаються за наявності.

³ Обрати з: а) вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки; б) дисципліна вільного вибору студента; в) дисципліна українознавчого спрямування.

⁴ Крім дисциплін вільного вибору студентів.

	основних понять масмедійного дискурсу; розглядаються наукові праці та дослідження у цій науковій галузі. У другому змістовому модулі розглядаються основні види, характеристики та функції масмедійного дискурсу у мові; види мас-медійного дискурсу відповідно до комунікативної функції та каналам реалізації, ролі в системі матеріальної і духовної культури. У третьому змістовому модулі розглядаються лексико-граматичні особливості масмедійного дискурсу, а саме: публіцистичного, рекламного, PR-дискурсу.		
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Ознайомити студентів з основами теорії медіа-дискурсу, базовими поняттями і термінами лінгвістичного аналізу; сформулювати у студентів уявлення щодо концептуальних засад сучасних досліджень мов медіа – дискурсу: радіо, телебачення, газет та Інтернету; сприяти формуванню у студентів теоретичних знань, вмінь, навичок і компетентностей про загальні теоретичні і методологічні проблеми сучасного масмедійного дискурсу; сприяти практичному засвоєнню теоретичного матеріалу у вигляді вправ з аналізу і створення медіа-текстів;		
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	Результати навчання студентів з дисципліни базуються на програмних результатах навчання, визначених освітньо-професійною програмою.		
Компетентності⁵ (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	ІНТЕГРАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ (ІК) Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі застосування теорій та методів філологічної науки і характеру дисципліни. ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ЗК) ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства (вільного демократичного) суспільства та необхідність його людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації. ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні. ЗК 14. Здатність до здійснення політкоректної та етичної поведінки в соціальних групах та національних культур, усвідомлюючи важливу ознаку сучасного світу. ЗК 15. Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності. ЗК 16. Здатність розуміти сутність й соціальну значущість розвитку сфери професійної діяльності.		
Види занять і їхній розподіл за годинами	№ і назва теми	Кількість годин	
		денна форма	

⁵ Формулюються у термінах знань / умінь / навичок / комунікації / автономності або в описі набутих м'яких навичок.

	(включно з темами, винесеними на самостійне опрацювання)	Р а з о м	у тому числі			
			лек ції	семін арськ і і практич ні занят тя	самос тійна робот а	
	1	2	3	4	5	
	Змістовий модуль					
	Змістовий модуль 1.					
	1.1.Визначення поняття, різновидів мас-медійного дискурсу.	8	2	4	2	
	1.2.Визначення поняття, різновидів мас-медійного дискурсу, змістових, структурних та функціональних особливостей.	8	2	4	2	
	1.3.Види мас-медійного дискурсу відповідно до комунікативної функції та каналами реалізації.	8	2	4	2	
	1.4.Дослідження мов медіа - дискурсу радіо, телебачення, газет та Інтернету.	8	2	4	2	
	Змістовий модуль 2.					
	2.1. Публіцистичний дискурс та його основні функції.	8	2	4	2	
	2.2.Лексико-граматичні особливості публіцистичного дискурсу.	8	2	4	2	
	Комунікативно-прагматична спрямованість рекламного дискурсу.	8	2	4	2	
	Змістовий модуль 3.					
	3.1. Лексико-граматичні особливості друкованих масмедійних засобів.	8	2	4	2	
	3.2. Різновиди рекламного дискурсу, їх лексико-граматична характеристика.	8	2	4	2	
	3.3. Лексико-граматичні особливості публіцистичного дискурсу.	8	2	4	2	
	3.4. Рекламний дискурс.	8	2	4	2	
	3.5. PR-дискурс та його комунікативно-прагматична спрямованість.	8	2	4	2	
	3.6. Інтернет як інформаційно- комунікаційна площина. ЗМІ в системі матеріальної і духовної культури.	8	2	4	2	
	3.7. Інтернет як інформаційно- комунікаційна площина. Поняття мовного етикету (семінарське заняття).	8	2	4	2	

	3.8. Культурологічний аспект освоєння дійсності: дискурсивна практика.	8	2	4	2	
	Усього годин	90	30	60	30	
Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни						
Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)	Бали	оцінка				
	90-100	“відмінно”				
	75-89	“добре”				
	60-74	“задовільно”				
	59 і менше	“незадовільно”				
	Неявка на МКР					
	Організація підсумкового контролю (у тому числі алгоритм визначення підсумкового рейтингового бала студента з навчальної дисципліни) Семестровий рейтинговий бал Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень магістрантів однакова для всіх дисциплін. У структурі кожного модуля з усіх навчальних дисциплін оцінюються такі складники: <table><tr><td>Аудиторна робота студента</td><td>Самостійна робота студента</td></tr></table> Рейтинг кожного модуля обчислюється однаково для всіх навчальних дисциплін. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0». Оцінювання на заліку здійснюється за національною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. На заліку екзаменатор виставляє семестровий рейтинговий бал, оцінку за залік (“зараховано / не зараховано”), кількість балів за 100-бальною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС. Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з навчальної дисципліни 60 і вище, отримують оцінку “зараховано” і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку. Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік. Якщо студент на заліку отримав підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою “не зараховано”, то, крім цієї оцінки, у відомості обліку успішності йому незалежно від набраного семестрового рейтингового балу виставляється оцінка FX за шкалою ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою.					Аудиторна робота студента
Аудиторна робота студента	Самостійна робота студента					

	Критерії оцінювання результатів виконання модульної контрольної роботи		
	Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
	90 – 100	A	Відмінно
	82 – 89	B	Добре
	75 – 81	C	
	66 – 74	D	Задовільно
	60 – 65	E	
	50 – 59	FX	Незадовільно
	На заліку у графі відомості обліку успішності “Відмітка про залік” викладач виставляє: • оцінку за залік за національною шкалою (“зараховано”); • кількість балів, що відповідає підсумковому рейтинговому балу аспіранта з навчальної дисципліни (кількість балів за 100-бальною шкалою); • оцінку за шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E).		
Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Для успішного засвоєння дисципліни студенти повинні володіти знаннями в галузях: “Німецька мова як друга іноземна”, “Загальне мовознавство”, Знання та навички, отримані в результаті вивчення цих курсів, створюють необхідну базу для вивчення курсу мають високий ступінь кореляції з ними. Студенти повинні <i>знати</i>: основні теоретичні поняття та характеристики «медіа-дискурсу»; класифікації основних типів медіадискурсу; методи лінгвістичного аналізу медійного дискурсу; лексико-граматичні особливості медійного дискурсу. Студенти повинні <i>вміти</i>: виявляти та аналізувати різні види медіа-текстів; визначати основні лексичні особливості медіа-текстів; аналізувати граматичну будову медіа-текстів; стилізувати тексти у відповідності до вимог медіа-дискурсу; також удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний рівень; використовувати фундаментальні знання з теорії медіадискурсу в сфері професійної діяльності; володіти методологією лексико-граматичного аналізу медійних текстів; досягати функціонально-стилістичної адекватності у перекладі медійних текстів, забезпечувати його смислову й комунікативну цілісність.		
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Основна: 1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф. С. Бацевич. – К. : Академія, 2004. – 344 с. 2. Желтухина М. Р. О содержании дискурса масс-медиа / М. Р. Желтухина // Вісник Луганського педагогічного університету імені Тараса Шевченка. – Луганськ, 2007. – № 11 (128). – Ч. 1. – С. 27–40. 3. Лютянська Н. І. Мас-медійний дискурс: типологічні та структурно-організаційні особливості /Н. І. Лютянська		

- // Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Серія :Філологічні науки. – Ніжин, 2014. – Кн. 2. –С. 136–141.
4. Макаров М. Л. Основы теории дискурса / М. Л. Макаров. – М. : ИТДГК «Гнозис», 2003. – 280 с.20.
 5. Нечипоренко Б. Тактика «спрошення і наближення до народу» як засіб маніпулятивного впливу в китайських електронних ЗМІ / Б. Нечипоренко // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Східні мови та літератури. – 2009. – № 14. – С. 22–24 .
 6. Подшивайлова Г. М. Мовні засоби маніпулятивного впливу в політичному дискурсі (на матеріалі друкованих російськомовних ЗМІ України) : автореф. дис. ... канд. філол. наук / Г. М. Подшивайлова. – Київ : КНУ ім. Тараса Шевченка, 2009. – 21 с.
 7. Поліщук О. П. Інфосфера України: особливості мас-медійного дискурсу у контексті естетичної інформації / О. П. Поліщук, О. І. Свінціцька // Історія. Філософія. Релігієзнавство. – 2008. – № 2. – С. 56–59.
 8. Потапенко С. І. Сучасний англомовний медіа-дискурс: лінгвокогнітивний і мотиваційний аспекти :монографія / С. І. Потапенко. – Ніжин : Вид-во НДУ імені Миколи Гоголя, 2009. – 391 с.
 9. Романюк С. К. Типологічні особливості рекламного дискурсу/ С. К. Романюк // Вісник Житомирського державного університету. Серія : Філологічні науки. – Житомир, 2010. – № 54. – С. 228–231.Актуальні проблеми філології та перекладознавства. – Випуск десятий. – 2016 рік
 10. Суська О. О. Розвиток інформаційно-комунікативних теорій мас-медіа та вивчення впливу інформаційного простору на особистість людини / О. О. Суська // Слово. Символ. Текст. – К., 2006. – С. 211–226.
 11. Сухорукова А. В. Вплив ЗМІ на формування духовності особистості та суспільства /А. В. Сухорукова // Культура народів Причорномор'я. – 2006. – № 84. – С. 78–82.
 12. Шпортько О. Маніпулятивний характер впливу телебачення на особистість / О. В. Шпортько // Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. Наукові записки / голов. ред. Ю. А. Левенець. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса, 2008. – Вип. 38. – С. 286–297.
 13. Яцимірська М. Медіатекст як продукт журналістської творчості (психолінгвістичний аналіз логічного сприйняття та емоцій) / М. Яцимірська // Вісник. – Серія «Журналістика» / Львівський національний університет ім. Івана Франка ; голов. ред. М. Присяжний. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2007. – Вип. 30. – С. 267–276.
 14. Cook G. Discourse / Guy Cook. – Oxford: Oxford University Press, 1989. – 165 p.
 15. Cutting J. Pragmatics and Discourse/ Joan Cutting. – London and New York: Routledge, 2002. – 187 p.

Додаткові ресурси:

1. Ван Дейк Т. А. К определению дискурса [Електронний ресурс]/. – Режим доступу:http://psyberlink.flogiston.ru/internet/bits/van_dijk2.htm.
2. <http://www.dw.com/de/deutsch-lernen>

	3. http://www.goethe.de 4. http://www.der-weg-online.de 5. http://www.tatsachen-ueber-deutschland.de 6. http://www.oesterreichinstitut.at 7. http://www.de.wikipedia.org
Форми і способи поточного та семестрового контролю	<i>Поточний контроль</i> успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом оцінюється аудиторна, самостійна робота та інші види навчальної діяльності. Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок студентів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студентів здійснюється за <i>накопичувальною системою</i>. <i>Поточний контроль</i> успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом оцінюється аудиторна, самостійна робота та інші види навчальної діяльності. <u>Система оцінювання результатів навчання студентів</u> У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в рейтинговий бал за роботу протягом семестру шляхом помноження на 10 . Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50. <i>Модульний контроль.</i> Семестровому контролю з навчальної дисципліни передуює написання студентами модульної контрольної роботи.

Затверджено на засіданні кафедри германської філології, протокол № 1 від « 01 » серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Шутова М.О.
(ім'я, прізвище)

Перезатверджено на засіданні кафедри германської філології, протокол № 12 від « 29 » квітня 2025 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Шутова М.О.
(ім'я, прізвище)